

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Adresatams pagal sąrašą

2021-

Nr. (17)-D8(E)-

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2001 M. BIRŽELIO 29 D. ĮSAKymo NR. 349 „DĖL NUOTEKŲ DUMBLO TVARKYMO IR PANAUDOJIMO REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija teikia derinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. 349 „Dėl Nuotekų dumblo tvarkymo ir panaudojimo reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Įsakymo projektas).

Įsakymo projektu tikslinamas apdoroto nuotekų dumblo skirstymas į kategorijas pagal sunkiųjų metalų koncentracijas bei numatoma daugiau galimų nuotekų dumblo komposto bei nuotekų dumblo raugo stabilumo tyrimų.

Varis ir cinkas priskiriami II sunkiųjų metalų pavojingumo klasei, pasižymi silpnu fitotoksiškumu. Iš kitų sunkiųjų metalų šie išsiskiria tuo, kad yra ir mikroelementai reikalingi augalams. Kiti sunkieji metalai iš mikroelementų grupės - švinas ir kadmio - yra patys toksiškiausi, kurių net maža koncentracija gali sukelti neigiamą poveikį: švino ir kadmio junginiai per maisto grandinę patekę į žmogaus organizmą jame kaupiasi.

Cinkas būtinas augalo augimui bei vystymuisi, svarbus angliavandenių transformacijos procesuose. Taip pat cinkas sustiprina chlorofilo gamybos energiją bei reguliuoja cukrų gamybą, veikia kaip katalizatorius bei dalyvauja ląstelėse vykstančiuose oksidacijos procesuose. Šio mikroelemento augalams reikia daugiausia aukštos ir gamtinės foninės cinko koncentracijos dirvožemyje.

Varis svarbus baltymų fermentų, kurie reguliuoja augalų biocheminių reakcijų greitį, komponentas. Nors varis ir neįeina į chlorofilo struktūrą, jis labai svarbus jos susidarymui, fotosintezai, azoto fiksacijai, kvėpavimui bei medėjimo procesams. Jeigu augalams trūksta vario, sutrinka jų augimas. Varis augalų lapuose sustiprina sintezės procesus bei padidina juose baltymų kieki.

1986 m. birželio 12 d. Tarybos Direktyvoje [86/278/EEB](#) dėl aplinkos, ypač dirvožemio, apsaugos naudojant žemės ūkyje nuotekų dumblą vario didžiausia leidžiama koncentracija yra 1000 mg/kg sausųjų medžiagų, o cinko – 2500 mg/kg sausųjų medžiagų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytina, kad netikslinga nustatyti apdorotame dumble

griežtesnes didžiausias leidžiamas koncentracijas variui ir cinkui nei numatyta minėtoje direktyvoje. Todėl Įsakymo projektu keičiamos II ir III kategorijos apdorotam nuotekų dumblui nuo 2022 m. taikomos ribinės cinko ir vario koncentracijos.

Pažymėtina, kad nustatytos itin griežtos minėtų sunkiųjų metalų koncentracijos II kategorijos apdorotam nuotekų dumblui nesudaro galimybių šios kategorijos apdorotą nuotekų dumblą panaudoti žemės ūkyje, energinių augalų auginimui, žaliavinių medžių ir krūmų plantacijų, plantacinių miško želdinių ar želinių, įveistų buvusiose žemės ūkio naudmenose, auginimui, pažeistų, miesto žaliųjų erdvių ir pakelių rekultivavimui. Todėl šiuo metu didelė dalis tokio apdoroto nuotekų dumblo gali būti naudojama tik energijos gavybai ar sąvartynų rekultivacijai.

Lietuvoje nesant galimybių atlikti nuotekų dumblo komposto ir nuotekų dumblo raugo deguonies sugerties greičio tyrimų, reikalavimai papildomi alternatyviais tyrimais (savaiminio kaitimo veiksnys nuotekų dumblo kompostui ir likutinis biodujų potencialas nuotekų dumblo raugui), kurie parodo nuotekų dumblo komposto ir nuotekų dumblo raugo stabilumą ir tinkamumą naudojimui. Alternatyvūs komposto ir anaerobinio raugo tyrimai ir jų rodikliai Įsakymo projekte nustatyti taip kaip nustatyta 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente [\(ES\) 2019/1009](#) kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai [\(EB\) Nr. 1069/2009](#) ir [\(EB\) Nr. 1107/2009](#) bei panaikinamas Reglamentas [\(EB\) Nr. 2003/2003](#) kompostui bei anaerobiniam raugui.

Įsakymo projektas neprieštaruja Vyriausybės programai.

Įsakymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus. Įsakymo projektu įgyvendinama 1986 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva [86/278/EEB](#) dėl aplinkos, ypač dirvožemio, apsaugos naudojant žemės ūkyje nuotekų dumblą.

Priėmus Įsakymo projektą, keisti ar priimti naujų teisės aktų nereikės.

Įsakymo projekte sąvokos neįtvirtinamos.

Įsakymo projektą parengė Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės vyriausioji specialistė Aistė Krinickaitė (el. p. aiste.krinickaite@am.lt).

Pastabas ir pasiūlymus Įsakymo projektui prašome pateikti per **10 darbo dienų** nuo jo paskelbimo Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje (TAIS). Per nustatytą terminą negavę pastabų ir pasiūlymų, laikysime, kad Įsakymo projektui pastabų ir pasiūlymų neturite.

PRIDEDAMA:

1. Įsakymo projektas, 1 lapas.
2. Įsakymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
3. Įsakymo Nr. 349 projekto ir Direktyvos [86/278/EEB](#) atitikties lentelė, 2 lapai.

Aplinkos viceministrė

Raminta Radavičienė

Adresatų sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai;
2. Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
3. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai;
4. Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams;
5. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai;
6. Aplinkos apsaugos agentūrai;
7. Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos;
8. Lietuvos vandens tiekėjų asociacijai;
9. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai;
10. Lietuvos savivaldybių asociacijai;
11. Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijai;
12. Lietuvos pramonininkų konfederacijai;
13. Inžinerinės ekologijos asociacijai;
14. Lietuvos žaliųjų judėjimui;
15. Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai;
16. Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos;
17. Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai;
18. Lietuvos verslo konfederacijai;
19. Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos;
20. Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijai;
21. Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacijai;
22. Lietuvos agrarinių ir miškų mokslo centras;
23. VšĮ „Žiedinė ekonomika“;
24. Nuotekų vežėjų asociacijai;
25. Asociacijai „Aplinkosaugos koalicija“.